

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

**Актуальні питання законодавства,
Ad linguas et culturas per cognitionem
(до мов і культур через пізнання)
та «Психологія організаційного розвитку
та управління персоналом»**

18 березня 2026 року

Біла Церква
2026

Рішення ЄСПЛ у справах «Невмержицький проти України» та «Беляев та Дігтяр проти України» чітко вказують на те, що сукупний вплив тисняви, неналежної вентиляції та відсутності приватності в санітарних вузлах кваліфікується як нелюдське поводження. Особливої наукової дискусії потребує експериментальний проект впровадження камер із поліпшеними умовами тримання на платній основі. Стандарти Ради Європи наголошують, що держава є гарантом дотримання базових прав усіх осіб, які перебувають під її юрисдикцією, а отже, право на гідні умови тримання не може бути предметом комерційних відносин або залежати від майнової спроможності засудженого. Критичним аспектом є функціонування пенітенціарної медицини. Стандарти вимагають Європейський комітет з питань запобігання катуванням дотримання принципу та професійної незалежності медичного персоналу від адміністрації установ. Забезпечення права на належну медичну допомогу є невід'ємною складовою позитивних зобов'язань держави. Ненадання адекватної терапії або утримання в умовах, що не відповідають стану здоров'я засудженого, неодноразово ставали предметом оскарження в ЄСПЛ.

Можна зробити висновок, що реформа пенітенціарної системи за стандартами Ради Європи передбачає дві ключові зміни: перехід до камерного утримання засуджених та зменшення кількості ув'язнених завдяки розвитку системи пробації. Тільки поєднання інфраструктурної модернізації з впровадженням ефективного механізму правового захисту засуджених дозволить мінімізувати кількість порушень та забезпечити реальну гуманізацію процесу виконання кримінальних покарань [3].

СЧИСЛОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

4. Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 12.09.2025 № 1129-IV. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15#Text>
5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 01.08.2021 URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
6. Стратегія реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29.10.2025 № 1188-2025-р. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1188-2025-p#Text>

УДК 343.1

ПУЗИР В.О., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **СИМАКОВА С.І.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОЦЕСУАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ЗАХИСТУ ПРАВ НЕПОВНОЛІТНІХ ОСІБ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Досліджено процесуальні гарантії захисту прав неповнолітніх під час досудового розслідування, передбачені положеннями Кримінальний процесуальний кодекс України та узгоджені з міжнародними стандартами, зокрема Конвенція ООН про права дитини. Розкрито особливості забезпечення права на захист, порядок проведення слідчих дій. Обґрунтовано, що комплекс таких процесуальних механізмів спрямований на забезпечення пріоритету інтересів дитини, гуманізму та справедливості кримінального провадження.

Ключові слова: процесуальні гарантії, досудове розслідування, право на захист, слідчі дії, неповнолітні особи.

Процесуальні гарантії захисту прав неповнолітніх осіб під час проведення досудового розслідування є важливою складовою кримінального процесу та спрямовані на забезпечення дотримання прав і законних інтересів дитини, недопущення негативного впливу кримінального провадження на її психічний та фізичний стан. Особливості кримінального провадження щодо неповнолітніх визначені положеннями Кримінальний процесуальний кодекс України, а також узгоджуються з міжнародними стандартами захисту прав дитини, зокрема Конвенція ООН про права дитини[3].

Однією з ключових гарантій є обов'язковість забезпечення права на захист. Неповнолітній підозрюваний має право на захисника з моменту затримання або повідомлення про підозру [2]. Участь захисника у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх є обов'язковою і не може бути замінена відмовою від нього. Це забезпечує реальне здійснення права на правову допомогу, попереджає можливі порушення процесуальних прав та гарантує дотримання принципу змагальності сторін.

Особливу увагу закон приділяє порядку проведення слідчих (розшукових) дій за участю неповнолітніх. Такі дії повинні здійснюватися з урахуванням вікових та психологічних особливостей дитини. До основних слідчих дій, що можуть проводитися за участю неповнолітнього, належать допит, пред'явлення для впізнання, слідчий експеримент, обшук, огляд, а також одночасний допит двох чи більше осіб. При їх проведенні забороняється застосування методів, що можуть принижувати гідність дитини або завдавати шкоди її здоров'ю. Тривалість слідчих дій обмежується з урахуванням віку неповнолітнього: безперервний допит не може тривати понад одну годину, а загальна тривалість протягом дня — понад дві години без перерви на відпочинок.

Однією з найважливіших процесуальних гарантій є особливий порядок допиту неповнолітнього. Допит проводиться в умовах, що мінімізують психологічний тиск і забезпечують комфортне для дитини середовище. Обов'язковою є участь законного представника (батьків, усиновлювачів, опікунів або піклувальників), а також педагога або психолога, якщо це необхідно для забезпечення інтересів дитини [2]. У разі потреби може бути залучений лікар. Слідчий зобов'язаний роз'яснити неповнолітньому його права у доступній формі з урахуванням рівня розвитку та віку. Питання повинні формулюватися коректно, без навідного характеру та без використання складної юридичної термінології.

Важливою гарантією є також недопущення повторної травматизації неповнолітнього. З цією метою може застосовуватися фіксація допиту за допомогою технічних засобів відеозапису, що дозволяє уникнути повторних допитів. Якщо неповнолітній є потерпілим або свідком у справах про злочини проти статевої свободи чи недоторканності, допит може проводитися в спеціально обладнаних приміщеннях («зелених кімнатах») із забезпеченням безпечної атмосфери.

Процесуальні гарантії також проявляються у визначенні особливостей застосування запобіжних заходів щодо неповнолітніх [2]. Тримання під вартою застосовується лише як винятковий захід і за наявності підстав, передбачених законом. Перевага надається більш м'яким запобіжним заходам, таким як особисте зобов'язання, передача під нагляд батьків або адміністрації дитячої установи.

Крім того, під час досудового розслідування враховуються умови життя та виховання неповнолітнього, рівень його розвитку, вплив дорослих осіб, що має значення для правильної кваліфікації діяння та обрання заходів впливу [4]. Орган досудового розслідування зобов'язаний забезпечити повагу до честі та гідності дитини, нерозголошення відомостей про її особу без законних підстав, а також дотримання принципу конфіденційності.

Таким чином, процесуальні гарантії захисту прав неповнолітніх під час досудового розслідування становлять комплекс правових механізмів, спрямованих на забезпечення справедливості, гуманізму та пріоритету інтересів дитини у кримінальному провадженні [1]. Їх реалізація покликана не лише забезпечити законність процесуальних дій, але й мінімізувати негативний вплив кримінального процесу на формування особистості неповнолітнього.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр#Text>
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI (зі

змiнами i доповненнями). URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

3. Конвенція ООН про права дитини: міжнародний договір від 20 листопада 1989 р., ратифікований Постановою Верховної Ради України від 27 лютого 1991 р. № 789-XII. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021

4. Закон України «Про охорону дитинства»: Закон України від 26 квітня 2001 р. № 2402-III (зі змінами i доповненнями). URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>

УДК 341.3:351.86

ТЕРЛЕЦЬКИЙ О.Ю., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **МАКАРЧУК В.В.**, д-р. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

СУЧАСНІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

В тезах розкрито сучасні правові аспекти забезпечення національної безпеки України в умовах гібридних загроз, що поєднують військові, інформаційні, кібернетичні та економічні елементи.

Ключові слова: національна безпека, гібридні загрози, інформаційна безпека, кібербезпека, критична інфраструктура.

Сучасні правові аспекти національної безпеки України визначаються гібридними загрозами, включаючи інформаційно-пропагандистські атаки та кібероперації, що вимагають вдосконалення законодавства про інформаційний простір. У 2026 році пріоритетом є імплементація стандартів НАТО в оборонному секторі, зокрема через Антикорупційну стратегію 2026–2030 років, яка акцентує на прозорості та залученні міжнародної допомоги. Це посилює стійкість держави до транснаціональних ризиків, пов'язаних з агресією РФ [1, с. 3].

Необхідно удосконалити правову базу для протидії гібридним війнам, забезпечивши баланс між свободою слова та захистом інформаційного суверенітету. Стратегії національної безпеки сусідніх країн, як Литва, підкреслюють пріоритет підтримки України та підготовку до потенційних конфліктів з РФ до 2030 року, що впливає на українське законодавство. Реформа СБУ та інших органів фокусується на євроінтеграції, з акцентом на адміністративні та криміналістичні аспекти [2].

Запропонувати системні зміни до законів про національну безпеку, включаючи посилення пожежної безпеки об'єктів критичної інфраструктури. Розробити механізми регіональної кооперації в рамках НАТО для протидії зовнішнім загрозам. Забезпечити гнучкість правової системи через адаптивні норми для нових викликів, як КНР та Білорусь як фактори ризику [3].

Актуальні виклики гібридних загроз для правової системи України полягають у поєднанні військових, інформаційних, кібернетичних та економічних елементів, що ускладнює їх класифікацію як агресії за Статутом ООН. Гібридні загрози включають інформаційний тероризм, кібератаки, диверсії на критичній інфраструктурі та компромат на посадовців, що маскуються під громадські ініціативи. Вони не завжди досягають порогу «використання сили» за ст. 2(4) Статуту ООН [4], але порушують суверенітет через втручання, дезінформацію та підтримку опозиції. В Україні з 2014 року це проявляється в пропаганді, економічному тиску та неоголошених операціях РФ.

Отже, сучасні гібридні загрози змінюють саме розуміння безпеки, розмиваючи межу між війною і миром та ускладнюючи юридичну кваліфікацію агресії. Українська правова система потребує гнучких, адаптивних норм, здатних реагувати на багатовимірні виклики, що не вкладаються у класичні категорії міжнародного права.

Імплементація стандартів НАТО, антикорупційні реформи та трансформація сектору

Богданевич Д.І., Пахомова А.О. Захист персональних даних у цифрову епоху: правові виклики для України.....	55
Кириченко В.В., Мельник В.О. Договори в аграрному праві: поняття, види та особливості.....	58
Кириченко В.В., Сімакова С.І. Дотримання стандартів Ради Європи щодо умов тримання засуджених в Україні.....	59
Кириченко В.В., Сокиринська О.А. Перспективи розвитку криміналістики.....	60
Кириченко В.В., Ломакіна І.Ю. Роль фермерських господарств у розвитку аграрного сектору України.....	62
Катаєв Я.Д., Пахомова А.О. Співвідношення національного та міжнародного захисту цивільних прав.....	63
Гроза В.С., Пахомова А.О. Особливості інноваційної політики в аграрній сфері України.....	65
Качаненко Л.В., Сімакова С.І. Допустимість доказів отриманих із порушенням прав людини у кримінальному провадженні.....	67
Константинович Є.О., Пахомова А.О. Юридичне визначення екоциду в міжнародному кримінальному праві: український кейс як прецедент.....	68
Кириченко В.В., Сімакова С.І. Дотримання стандартів Ради Європи щодо умов тримання засуджених в Україні.....	69
Пузир В.О., Сімакова С.І. Процесуальні гарантії захисту прав неповнолітніх осіб під час проведення досудового розслідування.....	70
Терлецький О.Ю., Макарчук В.В. Сучасні правові аспекти національної безпеки.....	72
Чередніченко К.А., Пахомова А.О. Міжнародний досвід оподаткування агробізнесу.....	73
Чередніченко К.А., Звонарьов О.Ю. Вплив практики Європейського суду з прав людини на розвиток кримінального права України.....	75
Юрківська С.Л., Аргат Я.П. Правові аспекти ведення малого бізнесу в умовах воєнного стану.....	78
Дергалюк В.М., Мельник В.О. Адаптація міжнародного досвіду державної підтримки агробізнесу в Україні в умовах воєнного стану.....	80
Кириченко В.В., Малишко І.В. Особливості державного фінансового контролю у сфері оборонних закупівель в умовах воєнного стану.....	81
Волинець А.А., Цвид-Гром О.П. Проблеми юридичної сили електронних документів та роль кваліфікованого електронного підпису.....	83
Гончар К.А., Ордіна Л.Л. Філософія поезії Ліни Костенко.....	85
Зайва О.І., Цвид-Гром О.П. Біля витоків слова: «Епос про Гільгамеша» як перший маніфест людської свідомості.....	87
Ковальчук Є.В., Цвид-Гром О.П. Пуризм як напрям у мовознавстві про чистоту мов.....	88
Мартиненко О.Є., Михайленко О.О. Typological challenges of slavic-turkic language translation: ukrainian and turkish in focus.....	90
Новацький Ю.М., Дем'яненко О.О. Проблематика любові у романі Джона Гріна «Провина зірок» (<i>“The Fault in Our Stars” by John Green</i>).....	92
Пасічнюк М.В., Дем'яненко О.О. Семантико-екзистенціалістський аналіз твору Дж. Гріна «Провина зірок» у зіставленні з «Логотерапією» В. Франкла.....	95
Сойчук С.Я., Біліченко А.М. Штучний інтелект і перекладацька діяльність: можливості та обмеження заміни людини.....	96
Стадник В.І., Марчук В.В. Agroecological adaptation to regional climate shifts in ukraine: the role of modern equipment and technologies in land protection.....	98
Стадник А.П., Цвид-Гром О.П. Deepfakes у цифрових документах: нові виклики для ідентифікації особи.....	99
Приймак А.П., Береговенко Н.С. Специфіка перекладу роману Колін Гувер «It Ends With Us» з англійської на українську мову.....	101
Пасічнюк М.В., Береговенко Н.С. Специфіка перекладу гумору та іронії в пілотній серії аудіовізуального твору (на матеріалі серіалу «Гра престолів»).....	103
Мартиненко О.Є., Береговенко Н.С. Agglutinative and fusional languages: a cognitive perspective.....	105